

серйозних інцидентів. Найбільш поширеними порушеннями при зіткненні з ЗПС є втрата управління на землі; швидка або повільна посадка; посадка в умовах сильного бічного вітру; перерваний зліт на високій швидкості; інциденти через поломку шасі ПС.

Безпека наземних операцій. Безпека наземних операцій включає в себе як зіткнення на землі, так і наземне обслуговування. Випадки, пов'язані з наземним обслуговуванням є четвертою найбільш частою причиною авіаційних подій з летальним результатом. Вони також завдають значної шкоди повітряним судам і обладнанню. Найбільш поширеними порушеннями при наземних операціях є недозволений виїзд/вихід на доріжки для руління повітряних суден чи ЗПС; уникнення маневрування при рулінні, зіткнення повітряних суден і зіткнення з повітряними судам.

Нові вироби, системи, технології та види діяльності. У наступні роки нормативні оновлення будуть необхідні для контролю за впровадженням нової техніки, систем, технологій, видів діяльності і попередження, пов'язаних з ними тенденцій, а також з метою зниження ризиків безпеки авіації.

Література

1. Chicago Convention, Annex 19 «Safety Management» ICAO, 2013.
2. Safety Management Manual (SMM): ICAO, Doc 9859 AN/460, Canada, Montreal: ICAO, 2013. – 325 p.

УДК 347.85

Небеська М. С., к.ю.н.,
Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ КОСМІЧНОГО ПРАВА

Космос – складне геофізичне поняття; є частиною галактичної території, родовим поняттям для планетарної території, вбираючи в себе такі компоненти як саме космічний простір і властиві йому особливості, які можна умовно розглядати за аналогією з тим, що спостерігається на Землі, як «процесів», а також різні види природних небесних тіл, як заселених, так і не мають умов для існування цивілізацій.

У зв'язку з початком освоєння космосу з Землі він являє собою також і юридичний феномен, для якого основними є як поняття загального надбання людства у вигляді космічного простору і небесних тіл, так і поняття квазідержавне (або юрисдикційної) території, представленої штучними небесними тілами – супутниками, орбітальними станціями, передбачуваними станціями (базами) на природних небесних тілах, що знаходяться під юрисдикцією держав.

Міжнародні космічні відносини, обумовлене ними міжнародне космічне право і тісно пов'язане з ними галузь науки міжнародного права що вивчає обидві перші категорії, з'явилися приблизно в другій половині ХХ ст. і відносяться до категорії так званих новітніх.

Перші правові механізми врегулювання космічних відносин були запроваджені національними правовими інституціями однієї країни – Сполученими Штатами Америки, де вже наприкінці 50-х рр. минулого століття було розпочато активне формування космічної політики держави при нагально існуючій необхідності законодавчого врегулювання цієї сфери діяльності і відсутності на той момент міжнародно-правових важелів регулювання [2, с. 9]. З 1960-70 рр. у світі було лише дві держави, спроможні надавати космічні послуги іншим державам – США та СРСР, до складу якого, на той час, входила і Українська РСР. Після розпаду СРСР розпочався період становлення космічного права України, яке у своєму розвитку пройшло неординарний шлях, що зумовлюється його особливостями порівняно з іншими галузями національного права, у тому числі з повітряним як із найбільш спорідненим. Зважаючи на те, що космічна діяльність не могла провадитись лише в межах окремої держави, а носила міжнародний характер, розвиток національного космічного права бере свій початок не з прийняття національних актів, а з розробки і прийняття міжнародних договорів. Як член ООН Українська РСР свого часу приєдналась до чотирьох з п'яти договорів з космосу, прийнятих під егідою ООН: Договір про космос 1967 року Україна ратифікувала 31 жовтня 1967 року; Угоду про рятування – 16 січня 1969 року; Конвенцію про відповідальність – 16 жовтня 1973 року; Конвенцію про реєстрацію – 14 вересня 1977 року [3, с. 16].

Однак, системного характеру розвиток національного космічного права набув після проголошення незалежності України та виходу у 1992 році Указу Президента України «Про створення Національного космічного агентства України», а також прийняття постанови Уряду «Про затвердження Положення про Національне космічне агентство України».

На сучасному етапі космічне право знаходиться на новій стадії свого розвитку, яка потребує суттєвого реформування, необхідність якого зумовлюється тим, що космічне право здебільшого було сформовано у період «холодної війни», коли космічна діяльність носила переважно військовий характер та здійснення у цій сфері підприємницької діяльності було практично неприпустимим і не знаходило належної уваги з боку держави. Правове регулювання космічної діяльності у період його становлення (радянський період) виконувало в основному завдання забезпечення глобального військового панування держави у космічній сфері та обмеження доступу приватного сектору (національних неурядових юридичних осіб) до космічної діяльності. Така ж тенденція

зберігалась у визначенні завдань регулювання діяльності у космічній сфері і в законодавстві України до останнього часу [1, с. 3].

Виходячи з вищенаведеного, можна сказати, що розвиток та подальше формування сучасного космічного права продиктоване насамперед важливістю для людства даного виду діяльності, що матиме суттєві вимоги для суспільства і конкретної держави.

Отже, на сьогодні основні вимоги щодо вдосконалення та систематизації космічного права мають пред'являтися до системи нормативно-правових актів у сфері дослідження і використання космічного простору, повинні зводитися до більшої чіткості, визначеності, узгодженості і стабільності, що необхідно для забезпечення її дієвості та єдності. Система космічного законодавства повинна бути більш доступною і більш зручною в користуванні, що сприятиме більш точному й неухильному дотриманню космічно-правових норм, правильному та ефективному їх застосуванню. Зважаючи на те, що космічне законодавство потребує поліпшення, виділяється два основних етапи вдосконалення системи правового регулювання відносин у сфері дослідження і використання космічного простору, які мають проводитися паралельно.

Література

1. Космічне право: поняття та зміст: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / І. П. Андрушко; НАН України, Інститут держави і права імені В. М. Корецького. – К., 2006. – 18 с.

2. Беглий О. В. Правове регулювання світового ринку космічних послуг і технологій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О. В. Беглий. – К., 2002. – 12 с.

3. Беглий О. В. Правове забезпечення діяльності авіакосмічної галузі України: стан і перспективи удосконалення / О. В. Беглий, З. І. Боярська, Є. К. Єршшов // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – К.: НАУ, 2012. – № 3 (24). – С. 16-20.

УДК 349.41(043.2)

Часова Т. О., к.ю.н.,
Київський професійно-педагогічний
коледж ім. Антона Макаренка, м. Київ

САМОВІЛЬНЕ ЗАЙНЯТТЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

У сучасних умовах проведення реформування діючого законодавства, побудови правової держави та здійснення налагодження дієвого механізму